

Η ενημερωμένη συναίνεση αποτελεί βασικό δικαίωμα κάθε ασθενούς πριν από οποιαδήποτε ιατρική πράξη. Στην Ελλάδα, το θεσμικό πλαίσιο υγείας κατοχυρώνει την υποχρέωση των ιατρών να παρέχουν πλήρη και κατανοητή ενημέρωση πριν ζητήσουν τη συναίνεση για μια επέμβαση. Ωστόσο, πολλοί ασθενείς αγνοούν το δικαίωμα να ζητήσουν και γραπτή ενημέρωση, κάτι που θα μπορούσε να τους βοηθήσει πολύ στην κατανόηση και τη λήψη τεκμηριωμένης απόφασης.

Τι λέει το θεσμικό πλαίσιο υγείας στην Ελλάδα;

Η νομοθεσία στην Ελλάδα προβλέπει σαφή δικαιώματα ενημέρωσης των ασθενών, καθώς και τη σημασία της ενημερωμένης συναίνεσης. Ας δούμε συνοπτικά τον ρόλο των βασικών φορέων του συστήματος:

- **Υπουργείο Υγείας:** Ο βασικός σχεδιαστής και εποπτεύων φορέας των πολιτικών υγείας και του δικτύου δημόσιας περίθαλψης.
- **Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ):** Ελέγχει και αδειοδοτεί φάρμακα και ιατροτεχνολογικά προϊόντα, διασφαλίζοντας την ποιότητα και ασφάλειά τους.
- **Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ):** Υπεύθυνος για την αποζημίωση υπηρεσιών, θεραπειών και φαρμάκων που καλύπτονται από το δημόσιο σύστημα.

Ένα από τα μεγάλα προβλήματα που διαπιστώνεται στα νοσοκομεία και τις κλινικές αφορά την πρόσβαση σε θεραπεία και αποζημίωση, που πολλές φορές καθυστερεί ή δυσχεραίνει την πρόσβαση σε ουσιώδη φάρμακα ή επεμβάσεις. Αυτό επηρεάζει την ποιότητα της ενημέρωσης που λαμβάνει ο ασθενής.

Ποια είναι τα δικαιώματα των ασθενών;

Στον πυρήνα της σχέσης ιατρού-ασθενή βρίσκεται η ενημέρωση, η συναίνεση, η δυνατότητα πρόσβασης στον ιατρικό φάκελο και η δυνατότητα να ζητηθεί δεύτερη γνώμη. Συνοπτικά:

- **Ενημερωμένη συναίνεση:** Πριν από κάθε ιατρική πράξη, ο ασθενής πρέπει να ενημερώνεται για:
 - Το είδος της επέμβασης ή θεραπείας
 - Τους πιθανούς κινδύνους και επιπλοκές
 - Εναλλακτικές επιλογές θεραπείας
 - Την πρόγνωση σε περίπτωση που δεν γίνει η επέμβαση
 - Το αναμενόμενο κόστος (οργανωμένο και διαφανές)
- **Γραπτή ενημέρωση:** Ο ασθενής έχει δικαίωμα να ζητήσει να του δοθεί η ενημέρωση και γραπτώς, ώστε να ανατρέχει σε αυτή όποτε χρειαστεί, κάτι που βοηθάει στην καλύτερη εκτίμηση και λήψη απόφασης.
- **Πρόσβαση στον ιατρικό φάκελο:** Νόμιμα ο ασθενής μπορεί να ζητήσει αντίγραφο του ιατρικού του φακέλου χωρίς χρέωση, μια δυνατότητα που ενισχύει τη διαφάνεια και συμμετοχή.
- **Δεύτερη γνώμη:** Όταν υπάρχει αμφιβολία, ο ασθενής έχει δικαίωμα για δεύτερη ιατρική γνώμη, ακόμα και με δικά του έξοδα, κάτι που συχνά βοηθά στην αποφυγή λάθους ή κακής εκτίμησης.

Γιατί να ζητήσω γραπτή ενημέρωση πριν δώσω συναίνεση;

Η προφορική ενημέρωση συχνά δίνεται υπό συνθήκες πίεσης ή άγχους. Η γραπτή ενημέρωση:

- Συγκεντρώνει όλη την πληροφόρηση σε ένα έγγραφο

- Επιτρέπει την ανασκόπηση με ηρεμία
- Διευκολύνει τη συζήτηση με την οικογένεια ή άλλους ιατρούς
- Προστατεύει νομικά τον ασθενή και τον ιατρό
- Μειώνει τις παρερμηνείες και την αοριστία

Συχνή παρερμηνεία: Δεν υπάρχουν τιμές ή κόστη των θεραπειών

Ένα μεγάλο λάθος και πρόβλημα, που συναντούμε στην πραγματικότητα, είναι η έλλειψη αναφοράς στα κόστη της επέμβασης ή της θεραπείας κατά την ενημέρωση. Αυτό αφήνει ασθενείς σε αβεβαιότητα, ειδικά όταν αφορά θεραπείες που δεν καλύπτονται πλήρως από τον ΕΟΠΥΥ ή απαιτούν ιδιωτική κάλυψη.

Η απουσία ξεκάθαρων τιμοκαταλόγων αποτελεί σημαντική παράλειψη, και δεν πρέπει να καταλήγει σε ξύλινη γλώσσα ή γενικόλογες υποσχέσεις τύπου "όλα λύνονται". Αντίθετα, οι ιατροί και τα νοσοκομεία οφείλουν να παρέχουν σαφή εικόνα των οικονομικών επιβαρύνσεων.

Τεχνολογικά εργαλεία που βοηθούν στην ενημέρωση

Η τεχνολογία μπορεί να ενισχύσει σημαντικά την επικοινωνία και την ενημέρωση:

- **reCAPTCHA:** Χρησιμοποιείται σε φόρμες ενημέρωσης και συναίνεσης για να διασφαλιστεί πώς η αίτηση ή το αίτημα υποβάλλονται από πραγματικό χρήστη, προστατεύοντας ευαίσθητα δεδομένα ασθενών.
- **Glomex video player:** Επιτρέπει την ενσωμάτωση εκπαιδευτικών βίντεο σχετικά με ιατρικές πράξεις ή επεμβάσεις σε ιστοσελίδες υγείας ή πλατφόρμες ενημέρωσης, κάνοντας τη διαδικασία πιο κατανοητή και φιλική για τον ασθενή.

Τι μπορώ να κάνω αν δεν πάρω γραπτή ενημέρωση;

Αν το νοσοκομείο ή η κλινική αρνούνται να δώσουν γραπτή ενημέρωση ή δεν παρέχουν σαφείς πληροφορίες:

1. Ζητήστε να μιλήσετε με τον Υπεύθυνο Ιατρικής Υπηρεσίας ή τον Συνήγορο του Ασθενούς στο νοσοκομείο.
2. Καταγράψτε ή ζητήστε να καταγραφεί η προφορική ενημέρωση σε ηλεκτρονική μορφή, εάν είναι δυνατόν.
3. Αναζητήστε δεύτερη γνώμη από άλλον ιατρό.
4. Σε περίπτωση σοβαρής παράβασης, μπορείτε να απευθυνθείτε στο **Συνήγορο του Πολίτη** ή στην αρμόδια ιατρική ένωση.

Συμπέρασμα

Η ενημερωμένη συναίνεση είναι θεμελιώδες δικαίωμα κάθε ασθενούς στην Ελλάδα. Έχετε δικαίωμα όχι μόνο να ενημερώνεστε προφορικά αλλά και να ζητήσετε **γραφτή ενημέρωση πριν από οποιαδήποτε επέμβαση**. Η διαφάνεια στις πληροφορίες που να περιλαμβάνει και τα κόστη, συμβάλλει καθοριστικά στην ορθή λήψη απόφασης και την εμπιστοσύνη στο σύστημα υγείας.

Μην politica.gr αφήνεστε σε αόριστες υποσχέσεις ή ξύλινη γλώσσα. Ζητήστε ό,τι χρειάζεστε, χρησιμοποιήστε τη δύναμη των δικαιωμάτων σας και αξιοποιήστε διαθέσιμα τεχνολογικά εργαλεία για να προστατέψετε την υγεία και τα συμφέροντά σας.